

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Черкаський державний бізнес-коледж

ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ

*Матеріали XVI Всеукраїнської
науково-практичної конференції*

18-19 квітня 2024
www.csbc.edu.ua

**Міністерство освіти і науки України
Черкаський державний бізнес-коледж**

**ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В
УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ**

**Матеріали
XVI Всеукраїнської науково-практичної конференції
18-19 квітня 2024 рік**

Черкаси – 2024

УДК 338.31+65
ББК 65.1

*Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
Черкаського державного бізнес-коледжу
Протокол № 07-23/24 від 24 квітня 2024 р.*

Тенденції та перспективи розвитку економіки України в умовах сучасних викликів.
Матеріали XVI Всеукраїнської науково-практичної конференції. (18-19 квітня 2024 р. м. Черкаси). — Черкаси: ЧДБК, 2024. — 310 с.

Організаційний комітет конференції

Азьмук Н.А. – заступник директора з навчально-методичної роботи ЧДБК, д-р екон. наук, доцент - голова оргкомітету;

Кузнецова Н.Б. – завідувачка кафедри економіки, управління та адміністрування ЧДБК, д-р. екон. наук, доцент;

Здір В.А. – завідувач відділення економіки, обліку та фінансів ЧДБК, канд. екон. наук;

Піскова С.П. – завідувачка відділення підприємництва та маркетингу ЧДБК;

Полях С.С. – доцент кафедри економіки, управління та адміністрування ЧДБК, канд. екон. наук, доцент;

Боровик Т.М. – відповідальний секретар.

Випуск тез наукових робіт науковців, представників підприємств, установ, організацій, здобувачів вищої та фахової передвищої освіти, підготовлений за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції «Тенденції та перспективи розвитку економіки України в умовах сучасних викликів», яка відбулася 18-19 квітня 2024 року.

Представлені у матеріалах науково-практичної конференції тези учасників подані в авторській редакції та відображають власну наукову позицію авторів. Автори тез несуть повну відповідальність за точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних та джерел посилання.

УДК 338.1

ГЛОБАЛЬНІ ЕКОНОМІЧНІ ТРЕНДИ УКРАЇНИ

Вікторія Мацука

v.matsuka@mu.edu.ua

канд. екон. наук, доцент

Маріупольський державний університет, м. Київ, Україна

Терористична Росія продовжує війну проти українського суспільства, починаючи з 24 лютого 2022 року. Бойові дії та терористичні атаки країни-терориста серйозно завадять відновленню української економіки. Проте, незважаючи на надзвичайно складні умови життя та суспільного розвитку, майбутня відбудова України має ґрунтуватися на прикладах високих технологій та новітніх стандартів. Це дозволить приймати швидкі, правильні та економічні рішення, що не менш важливо в умовах обмежених фінансових можливостей компаній.

Всупереч прогнозам деяких міжнародних інституцій, українська економіка повільно відновлюється. Після того, як РФ почала повномасштабне вторгнення в Україну, громадяни встигли адаптуватися до нової ситуації. Витрати зросли, переважаючи економіку.

Економіка України в 2023 році потроху зростає. У віддалених від фронту містах, таких як Дніпро та Київ, люди відновили покупки та регулярне відвідування культурно-розважальних закладів, ресторанів тощо. Багато українців усвідомлюють, що війна ймовірно триватиме, але це не привід зупиняти життя [1].

Однак це зростання значною мірою відбулося завдяки міжнародній фінансовій підтримці, яка підвищила купівельну спроможність. Українська економіка все більше реорганізовується навколо війни. До 2024 року більше половини державних витрат – близько 46 мільярдів доларів – було спрямовано на оборону.

Крім того, український уряд раніше повідомляв, що дефіцит бюджету України наступного року сягне близько 21% від загального обсягу виробництва країни, при цьому податкові надходження майже не покрийуть ці витрати. Зокрема, уряду знадобиться 42 мільярди доларів фінансової допомоги, щоб усунути розрив.

Водночас, зважаючи на важливий визначальний чинник національної економіки в глобальному контексті, українському суспільству також важливо розуміти та передбачати світові тенденції розвитку. За експертними оцінками, найбільш значущим світовим економічним трендом у 2024 році стане значне збільшення витрат на оборону та глобальне впровадження штучного інтелекту [7].

Загалом можна визначити наступні тренди для економіки 2024 року.

– Штучний інтелект (AI), який можна вважати справжньою революцією у світі технологій [2].

– Навіть якщо нейронні мережі не принесуть прибутку, це може статися найближчим часом.

– Центробанки почали знижувати процентні ставки на тлі повільного зростання цін.

– Незважаючи на глобальну інфляцію в 5%, споживачі все ще схильні економити гроші.

Крім того, високий попит на інфраструктуру збільшив інвестиції в азійський ринок на 4%.

– Зусилля щодо пом'якшення зміни клімату призвели до збільшення споживання відновлюваної енергії на 11%, досягнувши нового максимуму, при цьому невідновлювані види палива продовжують подавати енергію на 4/5 галузі. Ринок електромобілів також зростає, особливо завдяки державній підтримці. Сьогодні кожна четверта випущена машина вже працює на електриці.

– Все більше грошей витрачається на охорону здоров'я. Це приблизно 10% світового ВВП.

– Прибутки від міжнародного туризму сягнуть рекордних 1,5 трлн доларів у 2023 році.

Варто зазначити, що навіть в умовах стрімкого погіршення глобальної геополітичної ситуації люди продовжують активно подорожувати [5, с. 692].

– 20% офісів у США пустують через агресивну практику дистанційної роботи (або роботи з дому). Меншою мірою це стосується і ЄС, де цей показник становить близько 8% [6].

– Рекламний сектор також переживає значне зростання з наближенням виборів президента США та літніх Олімпійських ігор у Парижі.

– Триваюча війна між Росією та Україною стимулюватиме збільшення витрат на оборону країн у різних частинах світу. Наступного року в центрі уваги будуть геополітика, напруженість між Вашингтоном і Пекіном і, звісно, війна в Україні.

– Серед трендів, які діють сьогодні і які не зміняться у 2024 році, не можна не відзначити трудову міграцію. Вагомий внесок у цю тенденцію зробили українці [4, с. 66].

Судячи з підсумків цього року, економіка країни демонструє зростання. Це можливо на тлі стабільних внутрішніх настроїв і збільшення державних витрат. Загалом є дві причини для економічного зростання у 2024 році [3].

Перша – це низький базовий рівень, коли в минулому році спостерігався різкий спад, на тлі якого навіть часткове відновлення виглядало б значним зростанням.

По-друге, українці поступово адаптуються до ситуації тотальної війни. Дослідники, розробники, інженери, виробники, організації та інші відповідні експерти повинні звернути особливу увагу на вісім напрямів сучасних військових технологій; супутниковий зв'язок; дрони; системи ситуаційної обізнаності; морські дрони; робототехніка; штучний інтелект; засоби радіоелектронної боротьби; захис неба.

У цьому контексті також постає нагальна потреба у розширенні наукового та науково-організаційного супроводу з боку компетентних щодо впровадження існуючих і перспективних технологічних розробок та інновацій у сучасні технології.

Список використаних джерел

1. Глобальні економічні тренди та Україна без майбутнього URL: <https://www.epravda.com.ua/publications/2017/07/17/627005/> (дата звернення: 05.04.2024).

2. Глобальні тренди-2024: як Україна та штучний інтелект «захоплюють» світ URL: <https://www.unian.ua/world/globalni-trendi-2024-yak-ukrajina-ta-shtuchniy-intelekt-zahoplyuyut-svit-12533265.html> (дата звернення: 05.04.2024).

3. Глобальні тренди-2040: як Україні не запізнитися? URL: https://lb.ua/blog/anna_purtova/505992_globalni_trendi2040_yak_ukraini.html (дата звернення: 05.04.2024).

4. Мацука В.М. Нові тренди ринку праці. Розвиток ринку праці в умовах глобалізаційних зрушень: виклики для України: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції (Київ, 27 квітня 2023 року) / за заг. ред. С. П. Калініної. Київ: МДУ, 2023. С. 65-67. URL: https://mdu.in.ua/Nauch/Konf/2023/zbirnik_27.04.23.pdf (дата звернення: 05.04.2024).

5. Мацука В.М. Туристичні тренди майбутнього. Управління розвитком соціально-економічних систем: Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 21-22 березня 2024 року). Харків: ДБТУ. Ч. 2. 2024. С.692-693. URL: <https://drive.google.com/drive/folders/1E2WiVrLkWeQQz0NdkaRyqWCmOmGi-Yi2> (дата звернення: 05.04.2024).

6. Оборона і не тільки: 8 економічних трендів на 2024 рік у світі та в Україні. URL: <https://kp.ua/ua/economics/a683785-oborona-i-ne-tilki-8-ekonomichnih-trendiv-na-2024-rik-u-sviti-ta-v-ukrajini> (дата звернення: 05.04.2024).

7. World economic trends 2024: the Ukrainian context during the war. URL: <https://svitua.org/2023/12/18/svitovi-ekonomichni-trendy-2024-ukrayinskyj-kontekst-pid-chas-vijny-world-economic-trends-2024-the-ukrainian-context-during-the-war/> (дата звернення: 05.04.2024).